

נאמנות בכשרות, השגחות והכשרים

1. " {טו} לא יקום עד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל עֹון וּלְכָל חֲטָאת בְּכָל חֲטָא אֲשֶׁר יִחֲטָא עַל פִּי שְׁנֵי עֲדִים אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֲדִים יִקוּם דָּבָר : " (דברים יט)
2. "מידי דהוה אחתיכה ספק של חלב ספק של שומן ואתא עד אחד ואמר ברי לי דשומן הוא דמהימן" (יבמות פח).
3. "ואמר ברי לי דשומן הוא דמהימן – והא ודאי פשיטא לן דסמכי עליה כל זמן שלא נחשד דאי לאו הכי אין לך אדם אוכל משל חברו ואין לך אדם סומך על בני ביתו: " (רש"י שם)
4. " א"ר חנינא בר כהנא אמר שמואל, מנין לנדה שסופרת לעצמה? שנאמר 'וספרה לה שבעת ימים' (ויקרא טו: כח) – לה לעצמה " (כתובות עב).
5. " בזמן שהיתה ארץ ישראל כולה לישראל היו לוקחין היין מכל אדם מישראל ואין חוששין לו. ובחוצה לארץ לא היו לוקחין אלא מאדם שהוחזק בכשרות. ובזמן הזה אין לוקחין יין בכל מקום אלא מאדם שהוחזק בכשרות וכן הבשר והגבינה וחתוכת דג שאין בה סימן כמו שביארנו: המתארח אצל בעל הבית בכל מקום ובכל זמן והביא לו יין או בשר או גבינה וחתוכת דג הרי זה מותר ואינו צריך לשאול עליו אע"פ שאינו מכירו אלא יודע שהוא יהודי בלבד. ואם הוחזק שאינו כשר ולא מדקדק בדברים אלו אסור להתארח אצלו. ואם עבר ונתארח אצלו אינו אוכל בשר ולא שותה יין על פיו עד שיעיד לו אדם כשר עליהם: " (רמב"ם מאכלות אסורות יא:כה-כו)
6. "א"א זו אינה משנה, שאין עמי הארץ חשודים להחליף ולא למכור דבר האסור א"כ נחשד" (ראב"ד שם)
7. "החשוד לאכול דברים האסורים בין אם הוא חשוד באיסור תורה בין אם הוא חשוד באיסור דרבנן אין לסמוך עליו בהם, ואם נתארח עמו לא יאכל משלו מדברים שהוא חשוד עליהם. הגה וי"א אפי' ממי שאינו חשוד רק שאין מכירין אותו שהוא מוחזק בכשרות אסור לקנות ממנו יין או שאר דברים שיש לחוש לאיסור, מיהו אם נתארח אצלו אוכל עמו " (שולחן ערוך ורמ"א, יורה דעה קיט:א)
8. " המקביל עליו להיות נאמן, מעשר את שהוא אוכל, ואת שהוא מוכר, ואת שהוא לוקח, ואינו מתארח אצל עם הארץ. רבי יהודה אומר, אף המתארח אצל עם הארץ נאמן. אמרו לו, על עצמו אינו נאמן, כיצד יהא נאמן על של אחרים: " (משנה דמאי ב:ב)
9. " הנכנס לעיר ואינו מכיר אדם שם, אמר, מי כאן נאמן. מי כאן מעשר. אמר לו אֶחָד, אני איני נאמן. איש פלוני נאמן, הרי זה נאמן. הֲלָךְ לַקַּח מִמֶּנּוּ, אמר לו, מי כאן מוכר יָשָׁן. אמר לו, מי ששָׁלַחְךָ אֶצְלִי, אף על פי שֶׁהוּא כְּגֹמְלִין זֶה אֶת זֶה, הרי אלו נאמנין: החמרים שֶׁנִּכְנְסוּ לְעִיר, אמר אֶחָד, שְׁלִי חֵדֶשׁ וְשֶׁל חֲבֵרִי יָשָׁן, שְׁלִי אִינוּ מִתְקַן וְשֶׁל חֲבֵרִי מִתְקַן, אִינוּ נִאֲמָנִין. רבי יהודה אומר, נִאֲמָנִין: " (משנה דמאי ד:ו-ז)